

Motion till riksdagen 2025/26:1602

av Cecilia Rönn (L)

Sverige behöver en avregleringsminister

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behövs en särskild ministerpost med ansvar för avreglering och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har under lång tid byggt upp ett omfattande regelsystem – med många kvarstående krav och tillstånd, detaljstyrning och regleringar i varje sektor. Det innebär höga kostnader för företag, hinder för innovation och administrativa bördor som slår hårdast mot små och medelstora aktörer.

Från ett liberalt perspektiv är det viktigt att staten inte håller medborgarnas initiativ och entreprenörskap i ett järngrepp av regler. Offentlig makt måste begränsas, och regler som inte kan motiveras behöver omprövas och tas bort.

En stor del av dagens problem kan spåras till den långa period av socialdemokratiskt styre där staten byggde upp omfattande regleringar och där byråkratiska strukturer blev norm. Nationalekonomen Lars Jonung har visat hur den svenska ekonomin under lång tid hämmades av just denna politik, där onödiga regler och detaljstyrning bidrog till en lägre tillväxttakt. Att Sverige trots detta klarat sig starkt beror till stor del på de avregleringar som genomförts senare, ofta mot socialdemokratiskt motstånd.

I jämförelse med många andra länder inom EU är den svenska regelbördan hög – både i omfattning och detaljstyrning. Det försvårar att konkurrera internationellt, att attrahera investeringar och att underlätta för nya aktörer att etablera sig. En avregleringsminister skulle kunna bli katalysator för att bryta trögheten, driva målmedvetna reformer och fungera som motor för att Sverige ska bli mer dynamiskt och konkurrenskraftigt.

Ministerposten bör ha mandat och resurser att:

- Kartlägga områden med oproportionerlig regelbörda och föreslå avveckling eller förenkling.
- Initiera och samordna reformer över sektorsgränser – transport, energimarknad, bygg, digital verksamhet etc.
- Representera Sverige i EU-förhandlingar för att motverka överreglering som slår hårt mot svenska förhållanden.
- Säkerställa att varje ny eller reviderad regel provas enligt principen “minsta möjliga ingripande” – att man ska kunna nå målet med så lite statsinblandning som möjligt.

Sverige behöver en tydlig reformagenda för att befria medborgare och företag från onödig byråkrati, stärka friheten, främja tillväxt och öka Sveriges konkurrenskraft internationellt. En minister för avreglering är ett konkret verktyg för att driva detta – inte genom att avskaffa all reglering, utan genom att säkerställa att de regler som finns är välmotiverade, proportionerliga och effektiva regler.

Cecilia Rönn (L)